

ABD’de Bir İrşad Eri: Uçan Şahin’in Hayatından Yansımalar

Hür Mahmut YÜCER¹

¹ Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, İstanbul, Türkiye.

Öz

Bu kitap, ABD’ye biyoloji doktorası yapmaya gelen ve burada bulunduğu sürede üniversite hocalığı yanında davet ve irşad ile bir ömür geçiren Ahmad H. Sakr’ın (1962-2015) otobiyografisini içermektedir. Bu otobiyografi ayırım yapmadan her grup veya cemaate yönelik, kendi başına bir davetçinin çoğunlukla hava yolculuklarıyla geçen hayatında karşılaştığı ve yaşadığı ilginç olayların seçmece bir kısmını ihtiva etmektedir. Davet ve irşat çalışmaları amacıyla gerçekleşen ABD içindeki veya dışındaki yolculukları, iklimlere ve teknik aksaklıklara bağlı rötarlar, hava alanlarında beklemeler, uykusuz geçen geceler, yolculuk esnasında yapılacak okuma ve hazırlık çalışmaları, indikten sonra davetçinin karşılanıp karşılanmadığı, herhangi bir misafirhanede yer ayırıp ayırılmadığı, konferans esnasında yaşanabilecek aksaklıklar, sıra dışı sorular ve cevaplar, organizatörlerle iletişim hataları, beklentiler ve buluntular, sonrasında plansız ortaya çıkan ilave davetleri (nikâh, yeni doğum, vefat) ve bu sebeplerle kaçırılan uçaklar, ya da program bitiminde organizatörlerin ihmalleriyle yalnızlığa terkedilmeleri gibi tecrübelerle dolu bir yaşamı, okuyucunun önüne serilmektedir. Kitap bu haliyle artık bir davetçinin hayatını aşacak şekilde, onun davet yolundaki tecrübeleri, öneri ve tavsiyeleri, yeni dünyaya gelen Müslümanların karşılaştığı problemler ve bu sorunların nasıl çözümlenmesi gerektiği gibi tavsiyeleri de içermektedir. Ahmad H. Sakr’ın helal gıda ve beslenmeden gençlerin eğitimine, aile hayatından ibadet ve çalışma hayatına, Müslümanların Amerikan toplumundaki fihhi problemlerine kadar Hz. Peygamber ve sünni İslam açısından yaptığı rehberlik, kalıcı tesirler bırakmıştır.

Anahtar Kelimeler: Ahmad H. Sakr, Otobiyografi, Amerika, Bir Davetçi.

Ahmed H.Sakr Ph Dr, *Reflections from a flying falcon*, Foundation for Islamic Knowledge, Lombard, İllinois 2001

Abstract

This book contains the autobiography of Ahmad H. Sakr (1962–2015), who came to the United States to pursue a doctorate in biology and spent his life engaging in university teaching alongside da'wah (inviting to Islam) and irshad (guidance) efforts during his time there. The autobiography presents selected episodes from his life as an independent da'i (inviter to Islam) addressing diverse groups and communities, primarily through extensive air travel. It recounts experiences during his journeys for da'wah activities within and outside the U.S., such as flight delays caused by weather or technical issues, long airport waits, sleepless nights, and preparation work done during travel. It also delves into his experiences upon arrival, including whether he was received by organizers, provided accommodations,

¹ Corresponding Author: hurmahmut@gmail.com

or faced challenges during lectures, such as unexpected questions, communication issues with organizers, or unplanned invitations to events like weddings, funerals, or birth celebrations. These experiences often led to missed flights or being left alone due to organizational neglect at the conclusion of events. More than a personal narrative, the book offers insights into the broader experiences of a da’i, sharing advice and suggestions about challenges faced by Muslims arriving in the Western world and proposing solutions. Ahmad H. Sakr’s efforts in areas such as halal food guidance, youth education, family life, worship, and addressing the fiqh (Islamic jurisprudence) issues of Muslims in American society, all grounded in the teachings of the Prophet Muhammad and Sunni Islam, left a lasting impact.

Keywords: Ahmad H. Sakr, Autobiography, America, Da’wah, Islamic Guidance.

1. Giriş

Ahmad H. Sakr tarafından kaleme *Reflection From A Flying Falcon* kitabın ismini ilk defa Temmuz 2007 yılında ABD’de yıllık olarak tertip edilen Kotku Aile Eğitim Yaz Kampı esnasında, Yusuf Ziya Kavakçı Bey’in tavsiyesiyle duymuştum. Kavakçı Hoca, bunun yanında M. A. Sherif’in yazdığı ve Kur’an’ın en iyi İngilizce çevirilerinden birine imza atan Abdullah Yusuf Ali’nin hayatını anlatan *Searching for Solace: A Biography of Abdullah Yusuf Ali, Interpreter of the Qur’an*, (Islamabad 2000) kitabını da tavsiye etmişti. Her iki kitap da doğudan batıya göç etmiş iki din bilgininin yorucu ve koşuşturmayla geçen çalkantılı hayatını anlatıyordu.

Searching for Solace (Huzur arayışı: Bir Kur’an tefsircisi Abdullah Yusuf’un biyografisi), Hindistan’da doğan, hıfzını ikmal eden iyi bir din eğitimi aldıktan sonra İngiltere’ye göç eden Abdullah Yusuf Ali’nin hayatını anlatır. Yusuf Ali, Yunanca ve Latince öğrenmiş, önceki Kur’an tercümelemlerindeki çok sayıda yanlış tashih etmiş; ilkin kilisede evlendiği İngiliz hanımından dört çocuğu olmuş, kendisine ihanet eden karısından boşandıktan sonra ikincisinde yine bir İngiliz hanımla evlenmiştir. Ömrü boyunca Batı devletlerinde konferanslar veren, Hindistan’ı ve Müslümanları temsilen uluslararası kurum ve kuruluşlarda görev alan Abdullah Yusuf, Batı ile diyalogu savunmuş ve özellikle İngiliz Kraliyetine sadakat göstermiş, hatta Osmanlı-İngiliz ihtilafında İngiltere’yi desteklemiş ancak Filistin meselesinde İngilizlerin tutumundan dolayı hayal kırıklığı yaşamıştır. Din ve ilahiyat alanıyla ilgili çok sayıda eser vermiş, modernist ve mason olmakla suçlanmış; avukat, bürokrat ve din bilgini kimliğiyle tanınmıştır. Abdullah Yusuf ömrünü huzur arayarak geçirecek ancak en sonunda fakir, terkedilmiş ve 1953 yılı Aralık ayının soğuk bir akşamında polis tarafından, bir sokakta yere yığılmış vaziyette bulunacaktır. Kaldırıldığı hastanede kısa bir süre sonra yalnızlık içinde vefat edip Londra’da defnedilecektir.¹

Her iki kitap da Batı’daki iki Müslüman aydının çalışmalarını ve biyografilerini ele alır. Birincisi Ahmad H. Sakr’ın hayatı ve çalışmaları, içinde yaşadığı İslam toplumuna İslam’ı öğretmek, seminer ve konferanslarıyla müessesleşmeyi ve kurumsallaşmayı temin etmek, İslam etrafında birleşerek, içinde yaşadıkları topluma entegre ama kimliklerini kaybetmeden aile ve toplum fertlerinin mutluluğunu, huzurunu ve sürekliliğini teşvike yönelik gayretlerini anlatmakta. Abdullah Yusuf Ali ise daha entelektüel düzeyde çok ciddi emeklerle meydana getirilen eserlerle, bilim-din, modernlik, gelişmişlik ya da geri kalmışlık baskısı altında “onlar gibi olma ve yaşama” veya “iki dünya arasında kalmanın getirdiği eziklikle” aile hayatı ve çevre kuramadan tamamlanan bir yaşamı konu almaktaydı.

¹ Mustafa Öztürk, *Abdullah Yusuf Ali*, DİA, c.EK: 1, s.15-17. 2020. <https://islamansiklopedisi.org.tr/abdullah-yusuf-ali>. Abdullah Yusuf, Helenik eserlere ve kültüre olan zevki ve kahramanlarına olan hayranlığı, Hindistan’daki masonluğa irksal ve toplumsal uçurumu kapatmanın bir yolu olarak hayranlığı ve laik eğitim yoluyla rasyonalist ve modernist düşüncenin yayılmasını savunması, İngiliz toplumuna asimile olmak için uğraşlarının bazılarıydı. Bütün bunlara rağmen kaynaklar onun 1914’te Ali, Ulusal Liberal Klüp’ten (ICS) istifa etti ve İngiltere’ye yerleşti, burada Woking’daki Şah Cihan Camii’nin Mütevelli Heyeti Üyesi oldu ve 1921’de Doğu Londra Camii’ni inşa etmek için fonun Mütevelli Heyeti Üyesi oldu. Yine Aralık 1938’de çevirisini tanıtmak için turnedeiyken Ali, Kanada’nın Alberta eyaletine bağlı Edmonton kentinde Kuzey Amerika’nın üçüncü camisi olan Al-Rashid Camii’nin açılışına yardımcı oldu. Polater, Kadir. “Abdullah Yusuf Ali’ye Göre Kur’ân’daki Zül-Karneyn Kıssası”. *Dinbilimleri Akademik Araştırma Dergisi* 6/3 (Haziran 2006), 95-121.

2. Batı'ya Gidenlerimiz: İlahiyatçılarımız ve İslam'a Davet

Bilindiği üzere, son 300 yıldır bu topraklardan ihtisas yapmak üzere Batı'ya birçok öğrenci gönderilmiştir. Bu öğrencilerin çoğunluğu teknik bilimlerden olan geri dönüşlerinde ülkelerine hizmet etmeleri beklenmiştir. Kaynağını tam olarak hatırlamıyorum, ancak Tanzimat dönemi Türkiye'sinden Batı'ya gidenlerle Japonya'dan gidenler arasında yapılan bir kıyaslama dikkatimi çekmişti. Buna göre, Japonya'dan gidenlerin hemen geri dönüp ülkelerine hizmet ettikleri, bizim öğrencilerimizin ise Batı'da kalıp ya muhalif ya da şair oldukları belirtilmişti. Bunun nedenlerini tartışmak uzun bir mevzudur. Bir de savaşlar ve sürgün gibi başka zorunlu sebeplerle gidenler vardır.

Dini ilimler alanında Batı'ya gidenlerden diğer alanlardakilere kıyasla doğal olarak üç temel beklenti bulunmaktadır. Birincisi, akademik faaliyetleri ve eserleriyle Batılı düşünür ve teorisyenler yanında Doğu'nun sesini ya da çözüm önerilerini güçlü bir tarzda araştırmaları, yazmaları ve ifade etmeleridir. Mesela, Muhammed Hamidullah, Muhammed İkbâl, Seyyid Hüseyin Nasr gibi daha çok Hint alt kıtasından ve İran'dan; Fuat Sezgin gibi Türkiye'den gidenler bu beklentilere örnek teşkil etmektedir.

İkincisi, gittikleri bölgelerdeki Müslüman toplulukların dini-cemai (doğum, ölüm, cenaze, bayram ve Cuma namazı gibi) hizmetleriyle ilgilenmeleri, vaaz ve sohbet yapmaları, davet ve irşat çalışmalarına katılmalarıdır.

Üçüncüsü, gayr-i Müslimler yanında İslam'ın hakikatlerini temsil edebilecek dil, bilgi ve yaşam şekilleriyle onlara ulaşabilmeleri ve böyle bir muhit inşa etmeleridir.

Ancak son yüzyıldır ülkemizden gidenlerin sadece Avrupa ve Amerika'da kendi ırkdaşlarına hizmete odaklanması, uluslararası düzeyde etki ve bilinirliklerinin Hint alt kıtasından gidenlere kıyasla daha düşük düzeyde kalmasına neden olmuştur. Bunun bir sebebi, gidenlerin kısa süre sonra geri dönmeleri ve bu sürede sadece akademik çalışmalara odaklanmaları olmalıdır.

Kuzey Afrika ve Ortadoğu'dan gidenler ise daha çok vaaz ve nasihat ağırlıklı davet ve irşat çalışmalarıyla öne çıkmaktadır. Bunun sebebi, genelde bir tarikat ve dini cemaate bağlı bulunmaları, davet ve irşat çalışmalarını kadim ulema geleneği benzeri bir şekilde hayatlarının amacı haline getirmiş olmalarıdır. Günümüzde ABD merkezli, dini tebliğ ve irşat amaçlı akademik düzeyde faaliyet gösteren organizasyonların çoğunluğu, bu üçüncü grupta faaliyet gösterenlerin emeklerinin bir neticesi ortaya çıkmıştır.

Flying falcon kitabı bir biyografi olduğu kadar bir davetçinin içeriden çalışmalarını ve dar bir çerçevede ABD'deki İslami toplulukların durumunu ortaya koymaktadır. ABD ve Batı'daki davet çalışmaları, Sakr'ın çalışmasından önce ve sonra da başka araştırmalara konu olmuştur. Bunların bazılarını zikretmek istersek:

1. Matthew Kuiper, *Da'wa: A Global History of Islamic Missionary Thought and Practice*. (The New Edinburgh Islamic Surveys 2021) isimli eserinde İslami davet çalışmalarının tarihini, erken dönemden modern çağa kadar geniş bir perspektifle ele alır. Kitap, modern dönemde Müslümanların davet faaliyetlerinin çeşitliliğini ve dinamizmini analiz eder. Özellikle Batı'da ve Kuzey Amerika'da İslami davetin gelişimini vurgular ve tarihi bir bağlam sunar.
2. Akbar Ahmad, *Journey into America: The Challenge of Islam*. (Brookings Institution, 2011) isimli kitabında, Amerika'daki Müslümanların karşılaştığı zorlukları ve İslam'ın Amerikan toplumunda nasıl algılandığını araştırır. Kitap, hem davet çalışmalarını hem de bu çalışmaların toplumsal bağlamını inceler.
3. Sherman A. Jackson. *Islam and the Blackamerican: Looking Toward the Third Resurrection* (Oxford University Press 2011) ise Amerika'daki siyah Müslümanların tarihini, kültürel bağlamlarını ve İslam'a dönüşlerini ele alır. Kitap, özellikle Nation of Islam gibi hareketlerin davet çalışmalarındaki etkisini tartışır.
4. Chen, Y.; Dorairajoo, S. *American Muslims' Da'wah Work and Islamic Conversion*. Religions (2020, 11/8.)² makalesi ise Amerika'da Müslüman davetçilerin irşat çalışmalarını inceler. Yazarlar, bu çalışmaların

² <https://doi.org/10.3390/rel11080383>

Amerikalılar arasında İslam'a yönelik dönüşümleri nasıl etkilediğini vurgular. Makale, İslam'ın sadece öğretileriyle değil, eylemleri ve yaşam tarzıyla da cazibe oluşturduğunu savunur. Ayrıca 11 Eylül sonrası artan İslamofobiye rağmen, insanların İslam'a yöneliminin arttığını detaylandırır.

Bütün bu davet çalışmalarının sonucu olarak ABD'deki en eski ve en büyük İslami kuruluşlardan olan *Islamic Society of North America (ISNA)*, 1963 yılında ortaya çıkmıştır. ISNA, eğitim, sosyal hizmetler ve dini rehberlik gibi alanlarda faaliyet gösterir. Kurucu ve önde gelen ismi ise bu kitapta otobiyografisini yazmış olan Dr. Ahmed H. Sakr'dır. Kendisinden sonra ise Muzammil Siddiqi dikkatleri çeker.

Council on American-Islamic Relations (CAIR), 1994 yılında kurulmuş ve ABD'deki Müslümanların haklarını savunmayı amaçlayan bir sivil haklar örgütüdür. Kurucu ve önde gelen ismi Nihad Awad'tır. Kuruluş amaçları İslamofobiye karşı mücadele, Müslümanların sivil haklarının savunulması, medya kampanyalarının yürütülmesini sağlamak ve hukuki destek vermektir.

Muslim American Society (MAS) ise 1993 yılında İhvan-ı Müslimin kökenli aktivistlerin etkisiyle kurulmuştur, ancak ABD bağlamında bağımsızdır. MAS, dini eğitim ve toplum hizmetleri konusunda odaklanır ve gençlik faaliyetlerine büyük önem verir.

1996'da kurulan **Zaytuna College**, ABD'deki ilk İslami bilim-kültür-sanat üniversitesidir. İslami bilgiyle modern eğitimi birleştirmeyi amaçlar. Kurucusu ve önde gelen isimleri Hamza Yusuf ve Zaid Shakir'tir. Faaliyet alanları da üniversite seviyesinde eğitim sunmanın yanısıra, dini ve kültürel çalışmalar yapmaktır.

3. Uçan Şahin Ahmad H. Sakr

Bu yazımızın konusunu teşkil eden kitabımızın (kitabın) yazarı Ahmad H. Sakr Lübnan, Beyrut'ta doğmuş, 23 Kasım 2015'te (H. 10 Safar 1437) California, San Gabriel Valley'de vefat etmiştir. Akademik eğitimini Beyrut'taki Amerikan Üniversitesi'nde tamamlamış, doktora derecesini ise Illinois Üniversitesi'nde almıştır. Ayrıca Lübnan'dayken çok sayıda özel hocadan ders almıştır. Dr. Sakr, Beyrut İslam Merkezi Müdürü olarak görev yapmış, 1962'de ABD'ye göç etmiştir. Amerika'da okurken, bugün Kuzey Amerika İslam Cemiyeti (ISNA) olarak bilinen ABD ve Kanada Müslüman Öğrenciler Derneği'nin kurucu üyelerinden biri ve başkanı olmuştur. Bunun yanı sıra, merkezi Mekke'de bulunan Dünya Camiler Konseyi'nin kurucu üyesi, Müslüman Dünya Ligi'nin BM nezdindeki ilk direktörü ve temsilcisi olarak görev yapmıştır.

Dr Sakr, hem bazı üniversitelerde farklı zamanlarda ders veren bir eğitimci hem de çok sayıda İslami kurum ve kuruluşta görev yapan bir yöneticiydi.³ Ayrıca çok sayıda radyo ve televizyon programı yapmış, çok sayıda ulusal ve uluslararası konferans düzenlemiş ve koordine etmiştir. İslam, gıda, sağlık, davranış, terörizm, köktendincilik, hutbe ve hitabetler üzerine bir dizi kitap ve kitapçık yazmıştır. Bunların 25'i gıda güvenliği, helal ve sağlıklı beslenmeyle, 8'i ise Cuma hutbelerinden oluşmaktadır. Diğer eserleri ibadet hayatı (namaz, zekât, oruç, hac gibi), itikadi konular (cin, ahiret hayatı gibi) ve eğitimle ilgili sosyal meselelere (gençlik, çocuk eğitimi ve aile hayatı) odaklanmaktadır. Son dönemde yazıp yayımladığı sayısız makaleyi saymazsak, elli altı (56) kitap ve risale yazmıştır.⁴

³ Dr. Sakr bir eğitimciydi ve çeşitli üni. Aynı zamanda bir yönetici olarak sonuncusu Chicago'daki Amerikan İslam Koleji'nin Başkan Vekilliği yapmış ve çeşitli Amerikan üniversitelerinde farklı idari görevlerde bulunmuştur. 1976/1977'de "Community Leader and a Noteworthy American/Topluluk Lideri ve Dikkate Değer Amerikalı" seçilmiştir. En son "İslami Bilgi Vakfı"nın başkanlığını yapmıştır. California'daki (Walnut) "İslami Eğitim Merkezi Direktörü", "Operation Safe Community/Güvenli Topluluk Operasyonu" üyesi, California'daki "Walnut Interfaith Council /Walnut Dinlerarası Konseyi" üyesi ve "Amerika İslami Gıda ve Beslenme Konseyi"nin (IFANCA) yönetim kurulu üyeliği yapmıştır. Dr. Sakr, ABC'nin Nightline'ında ve Canadian Broadcasting Corporation'da (CBC) yer almıştır.

⁴ 1. *Gelatin (Jelatin)*, 2. *Understanding Halal Foods: Fallacies and Facts (Helal Gıdaları Anlamak: Yanılgılar ve Gerçekler)*, 3. *Islamic Orations: Talks, Lectures, Speeches and Sermons (İslami Konuşmalar: Sohbetler, Dersler, Konferanslar ve Hutbeler)*, 4. *Sujood: Prostration (Secde: Tevazu ve İbadet)*, 5. *Social Services & Counseling (Sosyal Hizmetler ve Danışmanlık)*, 6. *Golden Book of Islamic Lists (İslam Listelerinde Altın Kitap)*, 7. *The Adolescent Life (Gençlik Hayatı)*, 8. *Understanding the Qur'an (Kur'an'ı Anlamak)*, 9. *Themes of the Qur'an (Kur'an'ın Konuları)*, 10. *Khutab al-Masjid (Camii Hutbeleri)*, 11. *Book of Wisdom (Hikmetler)*

4. Hatırda Kalanlar (Reflections)

Ahmad H. Sakr, hatırında kalan yaşamına ilişkin bireysel siyerini, seminerlerini, konferanslarını, cami ve kültür merkezi açılışlarını, özel günlere yönelik organizasyonlar için yaptığı yolculuklarını, organizasyonları, konuşmalarını, misafirlikleri, Müslümanların hayat ve bilinç düzeyleri hakkındaki kanaatlerini biyografi tadında bu kitabında ele almıştır. 1962-2015 arasında ABD’de yaşayan Müslüman toplulukların sosyo-psikolojik ve dini bir resmini sunmuştur. Bir tebliğci ve davetçiydi. Kendi zamanından, sıhhatinden ve maddi imkanlarından fedakârlık ederek her davet edildiği yere gitmeyi görev bilmiştir. İlminin zekatını vermek onun için bir zorunluluktur. Çünkü bu iş peygamber mesleğiydi ve kendisinin varlık sebebiydi. Asla hayır diyemezdi.

İslam, tüm insanları doğruya çağırma (davet) ve irşad (manevi rehberlik) görevini bir sorumluluk olarak belirlemiştir. Kur’an ve Sünnet, bu görevin önemini açıkça vurgular. Davetçi ve irşad ehli olmak sadece bir tercih değil, aynı zamanda toplumsal ve bireysel bir zorunluluktur. “İnsanları Rabbinin yoluna hikmetle ve güzel öğütle çağır...” (Nahl, 16:125).

Peygamber Efendimiz (s.a.v.) de, hayatı boyunca insanları İslam’a çağırılmış ve ümmetine şu öğüdü vermiştir: “Benden bir ayet bile olsa insanlara ulaştırınız.” (Buhari, İlim, 9). Bu hadis, davetin her Müslüman için bir görev olduğunu gösterir. Zira irşad faaliyeti, bireyleri İslam’ın değerleriyle eğitir, toplumu kötülüklerden arındırır ve ahlaki bir düzen sağlar. Peygamber Efendimiz (s.a.v.), “Bir insanın hidayetine vesile olmanız, sizin için dünyadaki her şeyden hayırlıdır,” buyurmuştur (Buhari, Cihad, 102). Eğer bu görev ihmal edilirse, toplumda sosyal, dini ve ahlaki çözümler ortaya çıkabilir. Davetçinin etkili olabilmesi için davet edilenlerden inanç, bilgi ve sunum bakımından donanımlı olması gerektiği açıktır.

Modern çağda ise her hastanın hastalığını, her derdin ilacını bilmek oldukça zordur. En azından doğa bilimlerinin birinden ihtisas sahibi olmak, dini metinleri ve dini ilimleri onlar yardımıyla açıklamak daha etkili ve vurgulu sonuçlar ortaya çıkarabilmektedir. Ahmad H. Sakr’ın, çocukluk yıllarında ezberlediği Kur’an ve hadis metinlerini, biyoloji alanındaki doktora eğitimi ve tıp fakültesindeki çalışmaları sırasında çevresinin ihtiyaçlarına göre yorumlaması, onu daha etkili bir davetçi haline getirmiş olmalıdır. ABD’ye gelen ilk Müslümanlardan olmasa da Sakr, bu ülkedeki İslam toplumlarının eğitim, sağlık ve kültürel alanlardaki eksikliklerini fark etmiştir. Aile ve mahalle yaşamındaki zayıflıkları ve kamu kurumlarındaki zafiyetleri görerek çözüm arayışlarına, organize olma çabalarına ve dini-sosyal rehberliğe yönelmiştir. Bu süreçte mutedil, öğretici, uzlaşmacı tutumu, sabrı ve metanetiyle akranları arasında öne çıkmıştır. Bu etkide mutedil, öğretici, uzlaşmacı tutumu, sabır ve metaneti, ailece fedakarlıkları onu akranları arasında öne çıkarmış olmalıdır.

Sakr, bir davetçi olarak üzerine düşen sorumlulukları yerine getirebilmek için sık sık seyahat etmek zorundaydı ve bu durum onun için zorunlu bir yaşam tarzı haline gelmişti. Bu durumu hemen kitabın başında şöyle anlatır:

“Bu **Uçan Şahin**, (yazarın kendisi) uçmak ve konferanslar vermek, konuşmalar yapmak, tartışmalara, workshoplara, seminerlere, konferanslara ve kamplara katılmak için çok sayıdaki ülkeye yolculuk yapmak zorundaydı. (EK A’da onun ziyaret ettiği ülkelerin bir listesi bulunmaktadır.)

Şahin kuşunun uçuşu normaldir. Bu bir yaşam biçimidir. Yaşayabilmek için uçmalı ve kendisini beslemelidir. İnsanın uçuşu kolay değildir, güvenli değil tehlikelidir. Heyecan verici, uçak bulutlar üzerinde uçarken eğlenceli fakat ama sarsıntılı olduğunda nefes aralıkları kısılır. Hayat bitmiş görünür.

Kitabı), 12. Biyografi Syaitan (Şeytanın Biyografisi), 13. About Prophet Muhammad (Peygamber Muhammed Hakkında), 14. Al-Jinn (Cinler), 15. Life, Death and the Life After (Hayat, Ölüm ve Ahiret), 16. Book of Du`aa’ (Dua Kitabı) 17. İslam’da Evlilik Eğitimi (Matrimonial education in Islam), 18. İslam ve Müslümanları Anlamak (Understanding Islam & Muslims), 19. Müslümanlar ve Gayrimüslimler Yüz Yüze (Muslims and Non-Muslims Face to Face), 20. Ziyafet, Şenlikler ve Tatiller (Feast, Festivities and Holidays), 21. Bir Ömürlük Yolculuk, İslam’da Aile Değerleri (Family Values in Islam), 22. İslami Bilinç (Islamic Awareness), 23. Bilgi Kitabı (Book of Knowledge), 24. A Muslim Guide To Food Ingredients (Müslümanlar İçin Gıda İçerikleri Rehberi), 25. Book of Healing (Şifa Kitabı)

Seçeneğim yoktu, uçmak zorundaydım. Davet/irşad bir yerden bir yerlere, günler ve geceler yolculuğu gerektiriyordu. Birinde baş ağrısı, jetlak, uyuyamama, kulaklara baskı, heyecan, yüksek kan basıncı, uçağın penceresinin önünde sanki bana yaklaşıyormuş ve bedenimden ruhumu çıkarıyormuş gibi ölüm meleğini gözetlemek...

Yerel topluluklara nasıl “Hayır” diyeceğimi bilmiyorum. Onlar ismimi, telefon ve faks numaramı, mail adresimi aldıklarında... .. bilmiyorum. Nazik bir davetiye ile beni davet ediyorlar. “Hayır” dediğim için kendimden utanmama neden oluyorlar. Yalan söyleyemem veya meşgulüm numarası yapamam. Tek yapmam gereken birbiri ardına, bir haftadan diğerine veya aynı hafta içinde orantı kurarak planlama yapmak.

Bu kitap bir dizi makaleyi, seyahatlerim ve uçak yolculuklarım esnasında edindiğim deneyimlerimi içermektedir. Hiçbir makale diğerine benzememektedir. Her biri diğerinden farklıdır. Bekleneceği gibi her yolculuk farklı tada, deneyime, yansımaya, ruh haline sahiptir. Bazı makaleler, uçakta yazılmıştır, gökyüzünün, bulutların, dağların, ırmakların, denizlerin, okyanusların yansımalarıdır. Diğer makaleler bir otel veya başka bir mekânın gecesinde izole edilmiş odalarda yazılmıştır.

Yazar yolculuğun imanın bir parçası olduğuna inanmaktadır. Allah sübhanehu ve teala, geçmiş ve gelecek ümmetleri düşünenlerden olsunlar diye bir yerden bir yere yolculuk eden müminleri övmektedir.

Tevbe suresinde seyahat edenler hakkında şöyle buyurmaktadır:

“O tövbekârlar, ibadet edenler, hamdedenler, dünyada **yolcular** (Allah’ın davasına bağlılıkla dolaşanlar- yolcu gibi yaşayanlar), rükûa varanlar, secde edenler, iyiliği teşvik edip kötülükten alıkoyanlar, Allah’ın sınırlarını gözetenler; müjdele o müminleri!” (Tevbe 9/112)

Allah Teala dile getiren, düşünen ve bütün evreni yaratın Allah’ı zikreden kullarını övmektedir.

“Göklerin ve yerin yaratılışında, gece ile gündüzün farklı oluşunda akliselim sahipleri için elbette ibretler vardır. Onlar ayakta dururken, otururken, yatarken hep Allah’ı anarlar; göklerin ve yerin yaratılışını düşünürler (ve şöyle derler:) “Rabbimiz! Sen bunu boş yere yaratmadın, seni tenzih ve takdis ederiz. Bizi cehennem azabından koru! (Ali İmran 190-191)

Sonuç olarak Müslümanların, Müslümanlara ve gayrimüslimlere hizmetlerini sunmak için ellerinden gelenin en iyisini yapmalarını tavsiye ederim. Onlar bütün dünyayı dolaşmalı farklı deneyimler elde etmelidirler. Bu sayede Allah’ın kendilerine verdiği nimetin kıymetini anlayacaklardır. Peygamberlerin çoğunluğu, Allah’ın mesajını yaymak için bir yerden bir yere gitmek zorundaydılar. Onların deneyimleri sayesinde nasıl davrandıkları, nasıl yaşadıkları ve nasıl cevap verdiklerini öğreniyoruz. Benzer şekilde, mütevazî deneyimimiz yeni nesillerin işine yarayabilirse, mutlu ve memnun oluruz. Amin (s.3-5)

Yazarımız, sadece yolculuk tecrübelerini paylaşmaz, bazen yaptığı konuşma metinlerinin yazılı halini veya özet planının her bölümün sonuna örnek olarak ekler. Her bölümün sonuna şahin, kartal, atmaca, doğan gibi bir yırtıcı kuş resmi koyar, resmin altına Kur’an’dan kuşlarla ilgili bir ayet alıntısı yerleştirir. Böylece kuşların karakteri ile kendisine lakap olarak koyduğu “uçan şahin” lakabını benzeştirir. Kitabın ilk bölümüne aldığı ve İslam’ı hiç bilmeyen Hristiyan öğrenciler önünde yaptığı *İslam’a Giriş* başlıklı konuşma metni şöyledir:

Bu konuşmanın konusu, 15 Nisan 1983 tarihinde Wheaton Collage’de Hristiyan öğrencilere verilen “İslama Giriş” tir.

İslam bütün bir yaşam biçimidir. Hayatın tüm yönlerini ve sistemlerini kucaklar. Müslümanlar Allah’ın birliğine, peygamberlik ve onların mesajlarının birliğine, insanlığın birliğine ve son olarak dünyanın ve ahiretin birliğine inanırlar. İslam’da gerçek Tanrı Allah’tır, tüm evrenin yaratıcısıdır. Kendisini tanıyabileceğimiz doksan dokuz güzel ismi vardır. O ne erkek ne de dişidir. Biz onun suretinde değiliz. Diğer isimler arasında en merhametli, en cömert, huzur kaynağı ve en bağışlayıcı odur. Oğlu ve ortağı yoktur. O evvel ve ahirdir. Müslümanın temel kanunları Kur’an, Hadis ve siyerdir. Müslümanlar dinin politikalarla birleştiğine inanırlar ve gerçekten de bütün bir hayat, dini

hukukun kaynağından çıkarılmalıdır. İslam bir ideolojidir ve ona inanan, tüm engelleri aşar. İslam'da ırk farkı, renk farkı, coğrafi engel yoktur. Herkes eşittir ve insanlığa her kim daha iyi hizmet ederse, Tanrı tarafından ödüllendirilecektir.

Müslümanlar her insanın günahsız olarak dünyaya geldiğine inanırlar. Her kim bir hata yaparsa ve af dilerse affedilecektir. İslam'da aracılık etme, dinden çıkarma veya rahiplik yoktur.

Müslümanlar bir günde beş vakit namaz kılarlar, ramazan orucunu tutarlar, zekât verirler ve hacca giderler. Dünyadaki bütün Müslümanların sayısı bir milyardan (Günümüzde iki milyardan) fazladır. Amerika'da sekiz milyon (Günümüzde 3,8 milyon) ve Şikago'da yarım Milyon Müslüman bulunmaktadır.

Onlar barışçıl bir toplumdur ve her nereden gelmiş olurlarsa olsunlar barış toplumu kurmuşlardır. Amerikan toplumuna katkı sağlamışlardır.

Onlar yüksek yüksek eğitimlidirler, aile odaklıdır ve ahlaki açıyı şiar edinmişlerdir. Her nereye giderlerse gitsinler barışçıl yaşarlar. Yine onlar İslam'ın öğretilerini uygulamışlardır.

Dünyanın her bir köşesinden Müslümanlar olarak birbirlerine entegredirler. Kendilerini izole etmezler, Amerikan toplumuyla da entegredirler. Aynı zamanda kendi kendilerine asimile de olmazlar. Dinlerinden, aile ve diğer değerlerini terk etmezler.

İlk Müslümanlar daima çağdaş medeniyetlerin başarılarına katkı sağlamışlardır. Onlar Avrupa'ya Rönesans'ın gelmesinin sebebiydiler. İlk Müslümanlar bilimde, teknolojiye, matematikte, sosyal bilimlerde, sanatta, coğrafyada, cebirde, fizikte, tıpta, denizcilikte, astronomide ve maneviyatta öncüyüdüler. Bütün bu uzmanlık alanlarını dinleri nedeniyle icat ettiler. Arkalarındaki itici güç İslam'dı. Dinlerinin öğretilerini uygulamak istediler ve buna göre "bahsi geçen alanlarda öncülükte son noktayı" koydular.

Müslümanların beslenme kuralları ve düzenlemeleri vardır. Domuz eti yemezler veya alkol içmezler. Dinlerini uygulamak için hem ay hem de güneş takvimlerini kullanırlar. İki bayramları vardır.: Ramazan ve Kurban bayramı. Dünyada çok önemli üç mescitleri vardır. Mekke'de Kâbe, Medine'de Peygamber mescidi ve Kudüs'te Mescidü'l-Aksa.

Kur'an ise, Allah'ın indirdiği ve koruduğu tek kitaptır. Hicr Suresi'nde Allah şöyle buyurmaktadır:

“Andolsun ki onu biz indirdik ve yine onu biz koruyacağız”. (Hicr 15/9) Yine Kuran herhangi bir yozlaştırma, bozma ve üzerinde değişiklik yapılmaktan Allah tarafından korunan tek kitaptır. Vakıa Suresi'nden Allah (cc) şöyle buyurmaktadır.

إِنَّهُ لَفُرْقَانٌ كَرِيمٌ ﴿٧٧﴾ فِي كِتَابٍ مَكْنُونٍ ﴿٧٨﴾ أَلَمْ يَسْئَلْهُ إِلَّا الْمَطَهَّرُونَ ﴿٧٩﴾ تَنْزِيلٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٨٠﴾

Kuşkusuz o, değeri çok yüce Kur'an'dır. (Aslı) korunmuş bir kitaptadır. Ona ancak tertemiz olanlar (melekler) dokunabilir. O, âlemlerin rabbinden indirilmiştir. (Vakıa, 56/77-80)

İnsanlık tarihinde milyonlarca kişi tarafında severek ve aşkla ezberlenmiş Kur'an gibi hiçbir kitap yoktur. Kur'an hakkında binlerce kitap yazılmıştır. Binlerce insan Kur'an'ı tefsir etmeye çalışmıştır. Müslüman ve Müslüman olmayan yüzlerce âlim, Kur'an'ı başka dillere çevirmişlerdir. Hiç birisinin çevirisi mükemmel değildir. Çünkü Kur'an'ın yazanı Allah iken çevirenler birer insandır.

Sonuç olarak bizler her samimi insanın gelmesini ve açık yüreklilikle İslam üzerine çalışma yapmaya davet ediyoruz. Kimseyi dönüştürmeyiz, dinini yaymayız, vaftiz etmeyiz, tartışmayız, vaaz vermeyiz veya kimseyi ikna etmeyiz. Farklılıklardan ziyade ortak noktaları tartışmak umuduyla diyalog için kapı açıktır. Ancak o zaman barış ve uyum içinde yaşayabileceğiz. Amin. [s.8]

II. Bölüm: Mezuniyet konuşması

20 Mayıs 1985 Cuma akşamı, Lombart Park bölgesinde bir Müslüman ailenin mezuniyet partisi vardı. Parti programı akşam yemeği ve konuşmadan oluşuyordu. Konuşmacı bu kitabın yazarıydı. Üniversiteyi bitiren öğrenciyi ve ailesini tebrik etti.

Konuşmacı, kişinin “beşikten mezara kadar ilim öğrenmesi” gerektiğini dinleyicilere hatırlattı. Bir Müslüman, eşyanın fitratını araştırmalı ve onu Allah'a ulaştıracak fitri bilgileri bulmalıdır. Bir Müslüman sadece laik eğitimle yetirmemelidir. Aynı zamanda İslami eğitim de almalıdır. O ne kadar yüksek eğitim alırsa o kadar mütevazı olmalıdır. Konuşmacı, Hz. Süleyman'ın (çok bilgili ve alçakgönüllü) kıssalarını ve Kuran'ın (bilgili ama kibirli ve mütekebbir kimsenin) kıssalarını da anlattı.

Konuşmacı dinleyicilere, mezuniyet diplomasının kişinin cennete girmesi için yeterli olmayacağını hatırlattı. Kişinin cennete girmesi için tek diplomanın (şehadet) La ilahe illallah ve Eşhedü Muhammedür-Rasulüllah şehadetnamesidir. Allahtan başka ilah yoktur, Muhammed aleyhisselam onun kulu ve elçisidir. Şehadet (diploma) gibi bir ifade biçimi şayet kişinin hayatını düzenli olarak doldurursa, o Allah'ın seçtiği şerefli listesinde yer alabilir. Bir üniversiteden mezun olmak kişiyi alim veya çok bilgili yapmaz. Bilgi onu edinen kişi için temeldir. O, zamana, gayrete, enerjiye ve bilgisini ikmal edecek bazı bilgi şekillerine ihtiyaç duyar. O zaman ondan yararlanmayı ve ondan yararlanmayı umar.

Bilginin kitap okuyarak elde edilemeyeceğini burada belirtmek gerekir ki, kişiyi eğitmesi, bilgilendirmesi ve edindiği yanlış anlamaları düzeltmesi için birden fazla öğretmene ihtiyacı vardır. Ayrıca, şunu da kabul etmek gerekir: Her öğretmen yeterince bilgili değildir. Diğer tüm profesörler, alimler vb. için de aynı şey geçerlidir. Bu nedenle, ilim arayan her öğrencinin alim sayılan kişilerden oluşan bir silsilesi olmalıdır. Bunu yaparken biri diğerini tamamlayacak ve öğrenci onların bilgi, birikim ve tecrübelerinden faydalanacaktır. Dünya ile ilgili bilgi yetmez, ahiret ile ilgili de bilgi aramak gerekir. Bu dünya gezegenindeki hayatın çok kısa olduğu, ondan sonraki hayatın ise sonsuz olduğu anlaşılıyor. Buna göre insan, ebedî hayat için bu hayattan mutlaka istifade etmelidir.

Üstelik bilgi tek başına yeterli değildir, Şeytan çok bilgiliydi ama o İblis ve Şeytandır. İnsanları ölümsüzlüğe yönlendirmek için uzmanlığını kötüye kullanıyor, böylece ona uyanlar onunla cehenneme gidecekler. Bu nedenle, her birimizin üzerimizde amirlik yapan doğrudan bir ustası olmalıdır. O mürebbi olarak çalışacak, bizi alçak gönüllü, mütevazı, bilge ve aynı zamanda bilgili olmayı öğreteceğinden emin olacaktır. Kişi hatırlamak zorundadır. Hz. Muhammed'e indirilen ilk birkaç ayetin Allah'ın adıyla okumakla ilgili olduğunu unutmamak gerekir. Allah'ın ne yarattığını anlamak için gaybı okuyun. Kur'an-ı Kerim'deki ikinci surenin adı bile Kalem'dir. İnsan, Allah rızası ve insanlık yararına olmadıkça hiçbir şey yazmaya hakkının olmadığını bilmelidir. Son olarak, bilginin kaynağının Allah'tan olduğunu kabul etmek gerekir. Her gün dua etmeli ve Allah'tan bizi kendisine yaklaştıracak gerçek bilgilerle zenginleştirmesini istemeliyiz. Çocuklarımızın dünyanın gelecekteki liderleri olmasını umuyor ve dua ediyoruz. Allah hepimizden razı olsun. Amin. (s. 6-9)

Kitabın en orijinal yönü, ömrünü bir davetçi olarak geçiren Sakr'ın, kendinden sonra aynı görevi üstlenecek irşat ve davetçilere yönelik yaptığı kişisel tecrübelerine dayalı paylaşımları olmalıdır. Bu bölümde, davetçilerin yapmaması gerekenleri bir “yapılmayacaklar listesi” olarak sunar. Bu yapılmayacaklar listesi diğer yandan ABD toplumundaki İslam toplumunun organize olmak için ne kadar yetersiz ve yeteneksiz olduğunu göstermektedir. Yedinci bölümde bunları madde madde şöyle sıralar:

1. Bir davet aldığınızda seyahat masraflarınızı karşılamaz ve hatta yerel topluma bağışta bulunmanız gerekebilir. Aksini beklemeyiniz.
2. Şayet uçakla yolculuk ediyorsanız bazen hava limanında mahsur kalmayı göze almalısınız. Durumu idare etmek zorundasınız.
3. Yanınızda başka bir konuşmacının olmasını veya sizi bir oturumdan başka bir oturuma koymasını beklemeniz gerekebilir.

4. Yerel toplum, programdaki konuşma saatinizi veya son dakikada konuşma başlığınızı değiştirebilir.
5. Müslümanların bir toplantısında, size alenen meydan okuyacak veya sizi suçlayıp eleştirecek çılgın ve cahil bir insan bekleyebilirsiniz. Onu özümsemeye çalış. Sakin ve soğukkanlı ol.
6. Hiçbir sebep yokken Cuma hutbesi esnasında birisi hutbeye veya diğer namaz kılanlara hiçbir saygı göstermeden size meydan okuyabilir.
7. Birisi sizden namazı kaldırmanızı rica edebilir fakat diğer bir kişinin ummadığın şekilde “sen imam olamazsın çünkü seferisin” diyerek bağırmasını bekleyebilirsiniz.
8. Yaptığın konuşmaya karşılık veya toplantıya katılımınız için hiç kimsenin sana teşekkür etmesini bekleme.
9. Hiçbir Müslümanın sana bir hediye, bir hatıra, bir teşekkür mektubu vermesini hatta sizi gülümsemeyle karşılamasını beklemeyiniz.
10. Herhangi bir sebep olmaksızın size karşı bir tür söylenti yayılmasını beklemeniz gerekebilir.
11. Size şayet bir ücret ödenirse yerel Müslümanlar kıskançlık yapabilirler. Allah rızası için davet yaparken böyle bir şeyi nasıl kabul edebilirsiniz diyerek suçlanabilirsiniz.
12. Yerel öğrenciler üzerinden üniversiteden bir para aldıktan sonra, Müslümanlar sizden bir çek imzalamanızı ve parayı onlara geri vermenizi isteyebilirler. Seni halk içinde mahcup etmek isterler. Endişelenme.
13. Yerel halkın sizi yerel bir otele veya motele yerleştireceği söylendi. Paradan tasarruf etmek için artık bir ailenin yanında kalıyorsun. (s.32)
14. Görevin bittikten sonra yalnız kaldığını hissedeceksin. Herkes heyecanlı ve mutluydular. Sizden istediklerini aldılar. Mahsur kalacaksın. Kimse sizi otele, eve veya herhangi bir yere götürmeye istekli değil. Kendini nasıl idare edeceğini bilmelisin.
15. Kendini bir otelde mahsur kalmış ve havaalanına gitmek için bir taksi bulmak zorunda bulabilirsin. Aynı zamanda kaldığın otelin gecelik ücretini ödemek zorunda olabilirsin. Endişelenme, bu senin Allah ile olan hesabındır.
16. Bazen yerel halkın senden çok hoşlandığını anlayabilirsin. Aynı zamanda her biri senden kendilerinin yerel evlerinde kalmanı isteyebilirler. Sonunda ceketin bir evde, valizin başka bir evde, evrak çantan üçüncü bir evde ve kendini dördüncü bir evde buluyorsun. İkinci gün şehirden ayrılmayı isterken her birini farklı bir yerden toplamak zorundasın. Lütfen şikâyetlenme.
17. Ev sahibi bir aile tarafından davet edildikten sonra misafirlere birisi sana gelerek şöyle der, buraya seni dinlemek için gelmedik. Başka bir şey için buradayız. Misafir olanın bu tür şeylerden haberi yok. Endişelenme. Bu hepimizin başına gelebilir.
18. Cuma hutbesini okumak ve Cuma namazını kaldırmak için davet edildin, hutbeden hemen önce birisi sana gelerek diyor ki, bugünün hatibi sen misin? Ona nazıkçe cevap ver, evet. O “seni dinlemeyeceğim. Namaz için diğer bir mescide gideceğim çünkü sen bidat ehli bir gruptansın.” Bu kişiyi tamamen bilmiyorsun. Ona baktım ve gülümsedim. Sanki hiçbir şey olmamış gibi cuma hutbesini okurken beni etkilemeden onun söylediklerini özümsemem gerekiyordu.

Son Söz

Bir davetçi bir davetçidir. Davet'i üstlenmeden önce, peygamberin ve resullerin hikayelerini rivayet edilmiş bir Kuran olarak okuması gerekir. Onların hiçbiri iyi muamele görmedi ve kimse herhangi bir hizmet tazminatı istemedi. Bazıları işkence gördü, zulüm gördü, aşağılandı ve karalandı. Diğerleri öldürüldü. Dahası, kişi İslam'ı ve Davet'i İslam'ın mesajını iletmeye dahil olan alimler aracılığıyla incelemek zorundadır. Allah'tan davetçilerin sayısının çoğalmasını ve niteliklerini yücelmesini niyaz ederiz.

Yazarımız 27-30 Eylül 1997 tarihlerinde Vatikan'da düzenlenen ve farklı ülkelerden din adamlarının katıldığı bir sempozyumda “İslam'da Davet Tarzı” üst başlığıyla bir tebliğ sunmuş tebliğini konuşmaya önce Bakara Suresi'nin

son üç ayetini okuyup İngilizce mealini vererek başlamıştır. Bu dört günlük zaman zarfında gördüğü ve tartıştığı Hristiyan din adamları ve Vatikan'ın durumu ile ilgili olarak gözlemlerini altı madde halinde özetlemiştir.

1. *Vatikan'ın İncil'e Tanrı'nın sözü olarak inanmadığını, bunun son 1600 yıldır tekrar tekrar yeniden yazılan bir kitap olduğunu, bunu önceki insanların gelenekleri, alışkanlıkları ve bilgeliklerinin bir koleksiyonu olarak gördüklerini ve bu nedenle ilahi bir kitaptan ziyade bir Tarih kitabı olduğunu bilmelisiniz.*
2. *Hristiyan olarak kabul edilenler sadece Papa'yı, Kardinalleri ve Vatikan'ı takip edenlerdir. Diğer Hristiyanlar Hristiyan değildir. Onlar Hristiyanlık ayakkabılarındandır. Vatikan'ın onlarla hiçbir ilgisi yoktur. Protestanlar ve diğer tüm mezhepler Hristiyanlığın ana temasının dışındadır.*
3. *İsa'ya kişisel kurtarıcısı olarak inanmadığı ve İsa'nın yalnızca Tanrı'nın tek oğlu değil, aynı zamanda kendi kurtarıcısı olduğuna inanmadığı sürece hiç kimsenin cennete gidemeyeceğine inanıyorlar.*
4. *Vatikan'ın Müslümanlarla diyalog için özel bir departmanı olduğunu ve Müslüman dünyasının farklı bölgelerinden Müslüman yetkililerle seminerler ve atölyeler düzenlediğini öğrendik.*
5. *Vatikan'da 5000 heykel ve put varmış gibi görünüyor. Nereye gitseniz heykelden başka bir şey görmüyorsunuz. Bana gençliğinde en büyüğü hariç bütün putları kıran Hz. İbrahim'i hatırlattılar.*
6. *Müzezi ziyaret eden., her insanın aklına gelebilecek her türlü heykelden başka bir şey görmezsiniz. Size depresyon belirtileri ve paganizm işaretleri verir. İslam, insanları bu tür bir yaşamdan kurtarmak ve daha iyi bir yaşama kavuşturmak için geldi. Oradaki insanların her bir heykelden nasıl gurur duyduklarını merak ediyorum. Allah onları Sıratılmustakim'e kadar ulaştırırsın. (s.142)*

5. California'da Katoliklerle Diyalog Toplantısı

Müellifimiz 10 Mayıs 1999 tarihinde California, Garden Grove'da yöneticiliğini Dr. Muzzammil Sıddıki'nin yaptığı Orange County İslam Cemiyetinde Müslüman Katolik diyalog toplantısına davet edilir. Kendisi bu davetten memnun olur ve çok sayıda meydan okumaya maruz kalacağını bildiği için önceden hazırlık yapar. Ona göre karşılaşılabilecek ve tartışılması gereken konular şunlar olacaktır:

1. *Bazılarımız Müslümanken diğer bazılarımız Katolik ama hepimiz Allah korkusu çekiyoruz ve aynı zamanda ona inanıyoruz.*
2. *Tanrı'ya yaklaşımda farklılıklarımız var, ancak kendi aramızda daha çok ortak noktamız var*
3. *Toplumdaki sorunları çözümlerin farklı yöntemleri var ama toplumun tamamında aynı sorunlarla karşı karşıyayız*
4. *Eğer oturup toplumu izlersek daha fazla sorun ortaya çıkacak ve bunlar kesinlikle bizi vuracak ve inancımızı ve dini öğretilerimizi vuracak.*
5. *Birçok aile parçalandı, eskisinden daha fazla bekar ebeveyn var, çocuklar babalarını tanımıyor ve hatta bazen kendi annelerini bile tanımıyorlar*
6. *Toplum çok kötü durumda, karı kocalar artık birbirlerine tahammül edemiyor, gizleme ve arabuluculuk aramak yerine ilişkilerini ve taahhütlerini bozuyorlar, çocukları da toplumun geri kalanı gibi acı çekiyor.*
7. *Toplumun birçok kesiminde ahlaki yaşam her yıl daha fazla kayboluyor, gece kulüpleri, üstsüz şovlar, x dereceli filmler ve filmler, xxx filmler, içkinin dansa dönüşmesi, uyuşturucu kullanımı vb. daha fazla şey ortaya çıkıyor.*
8. *Aile ilişkilerindeki içindeki ahlaki yaşam, iki cinsiyetin bir araya gelerek asil bir aile kurmasından farklılaşıyor. Toplumun aynı cinsiyetten aileleri kabul ettiğini görüyoruz. Bu sorunla ilgili üzücü olan şey, bazı politikacıların onları desteklemesi ve savunmasıdır. Ne yazık ki toplumdan bu tür bir yaşam tarzını kabul etmesini istiyorlar. Dahası, bazı sözde bilim insanları, böyle bir yaşam tarzının kromozomdaki bir genden kaynaklandığını söyleyerek suçu Tanrı'ya atıyorlar. Kendilerine ve topluma yalan söylediler. Bunun nedeni, Diethylstilbestrol ve östrojen gibi steroid hormonlarıyla kirlenmiş yedikleri yiyecek türleridir.*

9. *Başka bir sorunla daha karşı karşıyayız. Gençlerimiz farklı çeteleri takip ediyor. Hayatlarına saygı duymadan insanları soyarak öldürüyorlar. Bazıları kendi sevgi dolu ebeveynlerini bile öldürdü. Birçok şehirde ve birçok binada grafiti kullanarak toplumun güzelliğini bozuyorlar. Trafik işaretlerinin ve sinyallerinin güzelliğini yok ediyorlar.*
10. *Evsizlerin yanı sıra işlerini kaybeden, evlerini ve en sonunda ailelerini kaybeden kişilerle de karşı karşıyayız.*
11. *Ekonomik sorunlarla karşı karşıyayız. Bu ülke ekonomik olarak kapitalizm üzerine inşa edilmiştir. Bankacılık sistemleri ekonomik kölelik olarak kabul edilir. Zenginler daha da zenginleşirken fakirler daha da fakirleşti. Müşterilerine karşı hiç merhametleri yok. o sessizler bankacıları daha da zenginleştirmek için gece gündüz çalışırlar, ancak herhangi bir müşteri maddi olarak sıkıntıda olduğunda onun durumunu istismar ederler.*
12. *IRS'nin ekonomik araştırmaları ve vatandaşlara dayatılan vergi sistemiyle karşı karşıyayız. Federal vergiden, eyalet vergisine, ülke vergisine, satış vergisine, emlak vergisine kadar uzanır. Diğer vergiler sosyal güvenlik, işsizlik, engellilik, sağlık sigortası, araç sigortası, hayat sigortası, emeklilik hakları vb. gibi fayda vergileri olarak adlandırılabilir. Bir kişinin neredeyse tüm hayatı boyunca köle olarak çalışması ve hiçbir şey elde edememesi veya en azından bir şey elde etmesiyle sonuçlanır. Ekonomik sömürü hayatı haline geldi.*
13. *Başka bir zorlukla karşı karşıyayız. Din toplumdan izole edildi. Politikacılar insanlara dinlerini ibadethanelerinde tutmaları gerektiğini bildirdi. Dışarı çıktıklarında, politikacılar tarafından dikte edildiği gibi toplumu takip etmeliler. Toplumu yüksek standartlarda tutmada dinin rolüne saygı göstermeyen laik bir toplumla sonuçlandılar. Sonunda iki tanrımız oldu: Biri ibadethanelerin içinde ve diğeri Demokratların veya Cumhuriyetçilerin veya her ikisinin elindeki Kongre.*
14. *Karşı karşıya olduğumuz diğer büyük zorluk etnik temizlik ve dini temizlik işaretidir. İnsanlar insan hakları ve medeni haklardan bahsediyor, ancak insanlar ifade özgürlüğü ve din özgürlüğünden bahsediyor. Ancak bazı sözde dindar insanların bile nefreti öğrettiğini ve diğer dinlere veya dindar insanlara karşı klişe ifadeler kullandığını görüyoruz. Bu tür dini nefret, tanrı korkusu olan ve inançlı insanlar arasında bir düşmanlık şehri yarattı. Eğer dindar insanlar birbirlerinden nefret edecekse, toplumda birbirlerine kim saygı duyacak?*

Yazarımız içinde yaşadığı toplumda, komşularıyla, çevresiyle bir harmoni ve barış içinde yaşamak için ortaya çıkan sosyal problemleri dert edinmekte, bunların çözümü için diğer din mensuplarını harekete geçirmeye gayret etmektedir. Toplantı öncesi yaptığı bu hazırlıklar, birlikte ve huzur içinde yaşamayı tehdit eden unsurları gündeme getirmeyi planladığı anlaşılmaktadır. Yoksa toplantının amacı, dinlerin ibadet esaslarını tartışmak ya da birbirlerini eleştirmek değil, sosyal problemleri gündeme getirerek birlikte çözüm aramaktır. Sakr'a göre bu tür meseleler sadece ABD'ye özgü olmayıp, tüm insanlık için evrensel bir sorun teşkil ediyordu ve bulunacak çözümler rehber niteliğinde olabilirdi.. (s.145-146)

Sonuçta yazarımız barış içinde yaşamak ve onurlu ve doğrulukla birlikte çalışmak için aşağıdakileri kabul etmek gerektiğini deklare eder:

1. *İnsanlar haklarını ve ayrıcalıklarını talep etmeden önce görevlerini ve sorumluluklarını düşünmelidirler.*
2. *İnsanın Tanrı'nın yarattığı tek kişinin kendisi olmadığını ve kafatasındaki beyninin dünyadaki tek kişi olmadığını hatırlaması gerekir. Yani bilgelik dünyada bulunan tek fikir değildir. Ayrıca, kendisinin yöntemi insanları hayatın doğru çözümüne götürmenin tek yolu değildir.*
3. *İnsanları gökkuşağı renklerinde, gökkuşağı ırklarında, gökkuşağı milliyetlerinde, gökkuşağı dillerinde ve gökkuşağı inançlarında yaratan Tanrı. Hepsi bu gezegende bir koalisyon oluşturmak, birlikte çalışmak, birbirlerine yardım etmek ve birbirlerine saygı göstermek için bir araya getirildi.*
4. *İnsanlar birbirlerinin geçmişlerinden, kaderlerinden, kültürlerinden ve medeniyetlerinden faydalanmadıkları sürece geleceğin daha iyi olmayacağını anlamalıdır.*

5. İnsanlar sömürgecilikten, emperyalizmden, kapitalizmden ve komünizmden özgür olmalı, tüm bu sistemler başkalarını sömürmek ve onları hükümet kontrolü altında tutmak içindir.
6. Hayırseverlik evden başlar. Amerika özgürlüğü diğer uluslara ihraç ediyor, milyonlarca Amerikalı bankacılık sistemlerinin ekonomik sistemleri tarafından sömürülürken, zenginler daha da zenginleşti ve fakirler daha da fakirleşti, evsiz 500.000 Amerikalı var ve soğuk havada bile sokaklarda yaşıyorlar, milyonlarca Amerikalı işini ve evini kaybetti, daha büyük veya uyuşturucu satıcısı oluyorlar, Amerikan hükümeti ekonomik politikalarını değiştirmese ve bununla ilgilenmezse, tüm vatandaşlar Amerikan kapitalizmi, Rus komünizmi veya Sovyetler Birliği’ndeki gibi aynı hastalarda parçalanacak. (s. 150-151)

Yazarımız, kitabın 37. bölümünde Venezuelay’a yakın Karyipler’deki Trinidad ve Tobago’ya, 1960, 70, 80 ve 90’larda olmak üzere dört defa irşad için davet edildiğini; orada üç ayrı İslami kuruluşun farklı organizasyonlarına katılarak konferans ve seminerler verdiğini anlatır.

38. bölümde yaptığı yolculuklarda sıra dışı ve beklenmedik deneyimlerinden örnekler verir. 39 bölümde Ağustos 1999’da Washinton DC’de helal yiyecekler konusunu konuşmak için gittiğinde karşılaştığı, metal müzik grupları, dövme, pearsingler (piercingler), garip traşlı kişiler, kadın gibi giyinmiş erkekler ve erkek gibi giyinmiş kadınların olduğu garip giyinişli aşırı makyajlı, arsızca öpüşen, sarmaş dolaş olmuş bir grubun içine bir düğün konuşması için davet edildiği anısını anlatır. Bu görüntüleri ayetlerle açıklayarak anlatır, bölümün üst başlığını ise “Çirkin, çirkin, çirkin” olarak koyar. Bunu takip eden 40. bölümünün adını “Utanç, utanç, utanç” (Shame), 41. bölümün adını da uçakta yanına düşen, elbiseleri kirli-pis kokulu bir kadından dolayı “Kirli kirli, kirli” koyar. Zira İslam kirliliği kabul etmez ve bu kadın Müslüman olsa bu derece kirli giyinmeyecektir.

6. Sonuç

İnsanın kendi ülkesinde vaizlik, hatiplik, irşad ve davet vazifelerini üstlenmesi kolaydır. Zira din adamının hem resmi hem de toplumsal dayanağı, destekçisi vardır (bulunmaktadır). Bir Batı ülkesinde ise kendi ırkdaş ve dindaşlarına hizmet verecekse buna göre biraz daha adanmışlık, fedakârlık, mesleğinde yetkinlik gerekir. Muhatap kitlenin dini ve kültürel ihtiyaçları kadar bireysel destek ve sosyal birliktelik ihtiyacı da vardır. Bu ihtiyaçların karşılanabilmesi için öncelikle cami ve kültür merkezi gibi sosyalleşme mekânlarının kurulması gereklidir. Böylece cemaatin Kur’an ve din eğitimi, helal gıda temini, okuma evi, çayhane ve lokanta dahil doğum, ölüm, cenaze törenlerin konuşulabileceği mekanların da oluşturulmalıdır. Bu tür mekanların inşasına motive etmek, hükümet nezdinde tanınır olmak için dernekleşmek dahil birçok aşamalı hizmete ihtiyaç bulunmaktadır.

Söz konusu Amerika olunca herkesin göçmen olduğu bu yerde ırk üzerinden değil dindarlar arası birliktelik ve dayanışmaya ihtiyaç daha fazladır.

20. yüzyılın başlarında Suriye, Lübnan, Ürdün ve Filistin gibi Levant ülkelerinden gelen Müslüman göçmenler, Osmanlı İmparatorluğu’nun son dönemlerindeki ekonomik sıkıntılar ve savaşlardan kaçarak ABD’ye göç etmiştir. Bu dönemde gelenlerin bir kısmı Hristiyan olsa da, özellikle Müslüman nüfus Michigan ve Ohio gibi eyaletlere yerleşmiştir.

1947’de Hindistan’ın bölünmesiyle başlayan göç dalgasında, özellikle Pakistan ve Bangladeş’ten Müslümanlar Amerika’ya yönelmiştir. Eğitim ve ekonomik fırsatlar arayan bu göçmenler daha çok büyük şehirlerde yoğunlaşmıştır. Başlarda çoğunluğu Amerikan toplumuna entegre olup kültürünü, dinini kaybetmekle birlikte (kaybetseler de), sonradan dernekleşme, camileşme ve eğitim kurumları açma gibi çabalarıyla bu yönelim durdurulmuştur.

Kaynakça

Ahmed H.Sakr Ph Dr. (2001) *Reflections from a flying falcon*, Foundation for Islamic Knowledge. Lombard, İllinois.

M.A. Sherif. *Searching for Solace: A Biography of Abdullah Yusuf Ali*. Adam Publishers & Distributors.

Polater, Kadir. (2006) “Abdullah Yusuf Ali’ye Göre Kur’an’daki Zü’l-Karneyn Kıssası”. *Dinbilimleri Akademik Araştırma Dergisi* 6/3, 95-121.